

Spauda ir informacija

Europos Sąjungos Bendrasis Teismas
PRANEŠIMAS SPAUDAI Nr. 199/21
2021 m. lapkričio 10 d., Liuksemburgas

Sprendimas byloje T-495/19
Rumunija / Komisija

Bendrasis Teismas atmeta Rumunijos ieškinį dėl Komisijos sprendimo užregistruoti pasiūlytą piliečių iniciatyvą „Sanglaudos politika, skirta regionų lygiateisiškumui ir regionų kultūrai išsaugoti“

Bendrasis Teismas pirmą kartą priima sprendimą dėl galimybės ginčyti Komisijos sprendimą registruoti tokį pasiūlymą

2013 m. birželio 18 d. Europos Komisijai buvo pateiktas pasiūlymas dėl piliečių iniciatyvos „Sanglaudos politika, skirta regionų lygiateisiškumui ir regionų kultūrai išsaugoti“¹. Remiantis jos organizatorių pateikta informacija, ta iniciatyva siekta, kad Europos Sąjunga, vykdydama sanglaudos politiką, ypatingą dėmesį skirtų regionams, kurie dėl jiems būdingų etninių, kultūrinių, religinių ar kalbinių ypatybių skiriasi nuo gretimų regionų.

2013 m. liepos 25 d. sprendimu² Komisija atmetė prašymą įregistruoti ginčijamą pasiūlytą EPI, nes ta iniciatyva akivaizdžiai nepatenka į jos įgaliojimus teikti siūlymą dėl Sąjungos teisės akto priėmimo siekiant įgyvendinti Sutartis. Pareikštą ieškinį dėl to sprendimo panaikinimo Bendrasis Teismas atmetė³. Išnagrinėjęs apeliacinį skundą, Teisingumo Teismas panaikino Bendrojo Teismo sprendimą ir 2013 m. liepos 25 d. sprendimą⁴.

2019 m. balandžio 30 d. Komisija priėmė naują sprendimą, kuriuo užregistravo ginčijamą pasiūlytą EPI⁵. Rumunija pareiškė ieškinį dėl to sprendimo panaikinimo.

Bendrasis Teismas atmeta Rumunijos ieškinį ir pirmą kartą tiesiogiai nagrinėja klausimą dėl galimybės ginčyti Komisijos sprendimą įregistruoti pasiūlytą EPI. Jis taip pat paaiškina, viena vertus, prieš priimant tokį sprendimą Komisijos atliekamos kontrolės aspektus ir, kita vertus, Bendrojo Teismo vykdomos tokio sprendimo teisėtumo kontrolės pobūdį.

Bendrojo Teismo vertinimas

Kiek tai susiję su ieškinio priimtumu, Bendrasis Teismas nagrinėja galimybę ginčyti ginčijamą sprendimą⁶. Iš pradžių jis primena EPI teikimui taikomą tvarką ir sąlygas bei pažymi, kad ginčijamu sprendimu siekiama organizatoriams, institucijoms ir suinteresuotosioms valstybėms narėms sukelti privalomų pasekmių. Iš tiesų, dėl organizatorių reikia pažymėti, kad sprendimu užregistruoti paleidžiamas pritarimo pareiškimų rinkimo mechanizmas, o organizatoriams, be kita ko, suteikiama teisė, pirma, pristatyti EPI Komisijai ir ją išsamiai paaiškinti⁷, antra, teisė reikalauti iš Komisijos, kad

¹ Pasiūlymas pateiktas remiantis SESV 11 straipsnio 4 dalimi ir 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 211/2011 dėl piliečių iniciatyvos (OL L 65, 2011, p. 1, toliau – ginčijama pasiūlyta EPI).

² 2013 m. liepos 25 d. Komisijos sprendimas C(2013) 4975 *final*, kuriuo buvo atmestas ieškovų prašymas užregistruoti piliečių iniciatyvą „Sanglaudos politika, skirta regionų lygiateisiškumui ir regionų kultūrai išsaugoti“.

³ 2016 m. gegužės 10 d. Sprendimas *Izsák ir Dabis / Komisija*, T-529/13 (žr. pranešimą spaudai Nr. 50/16).

⁴ 2019 m. kovo 7 d. Sprendimas *Izsák ir Dabis / Komisija*, C-420/16 P (žr. pranešimą spaudai Nr. 24/19).

⁵ 2019 m. balandžio 30 d. Komisijos sprendimas (ES) 2019/721 dėl pasiūlytos piliečių iniciatyvos „Sanglaudos politika, skirta regionų lygiateisiškumui ir regionų kultūrai išsaugoti“ (OL L 122, 2019, p. 55, toliau – ginčijamas sprendimas).

⁶ Kaip suprantama pagal SESV 263 straipsnį.

⁷ Reglamento Nr. 211/2011 9 straipsnio pirma pastraipa ir 10 straipsnio 1 dalies b punktas.

ji pateiktų Reglamento Nr. 211/2011 10 straipsnio 1 dalies c punkte nurodytą pranešimą⁸, ir, trečia, teisė pristatyti EPI per viešąjį svarstymą Parlamente. Šios organizatoriams suteiktos teisės tuo pat metu yra pareigos atitinkamoms institucijoms, nes Komisija privalo priimti organizatorius ir pateikti pranešimą apie EPI, o Parlamentas turi surengti viešąjį svarstymą. Dėl suinteresuotųjų valstybių narių reikia pažymėti, kad sprendimas užregistruoti pasiūlytą EPI joms sukuria pareigą suteikti leidimą rinkti pritarimo pareiškimus, juos tikrinti ir tvirtinti.

Beje, Bendrasis Teismas pažymi, kad sprendimas užregistruoti pasiūlytą EPI nėra parengiamasis ar tarpinis aktas, kuriuo Komisija siektų pasirengti priimti pranešimą apie EPI. Iš tiesų, sprendimas užregistruoti pasiūlytą EPI reikalauja pirminio jos teisinio vertinimo, tačiau iš anksto nelemia Komisijos pranešime apie EPI pateikto vertinimo, kuriame ji išdėsto „teisines ir politines išvadas“. Bendrasis Teismas pažymi, kad, kaip nustatyta jurisprudencijoje⁹, EPI mechanizmo konkreiti pridėtinė vertė yra ne rezultato tikrumas, o ja Sąjungos piliečiams sukuriama galimybės inicijuoti politinius debatus Sąjungos institucijose, nelaukiant, kol bus pradėta teisėkūros procedūra. Taigi politiniai debatai su piliečiais ir su visuomene vyksta būtent per pritarimo pareiškimų rinkimo kampaniją, per susitikimą su Komisija ir per viešąjį svarstymą Parlamente. Konkrečiai kalbant, šios diskusijos prasideda priėmus sprendimą įregistruoti pasiūlytą EPI ir per vėliau prasidedančią procedūrą iki tol, kol Komisija priima pranešimą apie EPI. Todėl tas sprendimas, kaip ir ginčijamas sprendimas, yra EPI proceso konkretaus etapo pabaiga, sukelianti kitokių privalomų teisiųjų pasekmių nei pasekmės, kurių sukelia pranešimas apie EPI, kuris, beje, taip pat yra aktas, kurį galima ginčyti, kaip tai suprantama pagal SESV 263 straipsnį.

Bendrasis Teismas iš esmės nagrinėja, pirma, pasiūlytos EPI įregistravimo sąlygas ir, be kita ko, sąlygą dėl klausimo, ar toks pasiūlymas patenka į Komisijos įgaliojimus¹⁰. Tokiomis aplinkybėmis jis primena tyrimo, kurį Komisija turi atlikti dėl šios pasiūlytos EPI įregistravimo sąlygos, aspektus.

Viena vertus, jis primena, kad siekiant, jog būtų galima lengvai naudotis EPI, Komisijai suteikta teisė atsisakyti įregistruoti tokį pasiūlymą tik tuo atveju, jeigu, atsižvelgiant į jo dalyką ir tikslus, jis akivaizdžiai nepatenka į tos institucijos įgaliojimus teikti pasiūlymą dėl Sąjungos teisės akto siekiant įgyvendinti Sutartis.

Kita vertus, Bendrasis Teismas pažymi, kad yra skirtumas tarp tyrimo, kurį Komisija privalo atlikti siekdama išsiaiškinti, ar laikomasi registravimo sąlygos, kad pasiūlyta EPI turi būti priskirtina prie jos įgaliojimų, ir tyrimo, kurį ši institucija privalo atlikti rengdama pranešimą apie EPI. Taigi atlikdama vertinimą, ar laikomasi tos registravimo sąlygos, Komisija privalo įvertinti tik tai, ar objektyviu požiūriu aptariamoje pasiūlytoje EPI pasiūlytų priemonių galima imtis remiantis Sutartimis, ir neprivalo tikrinti, ar pateikti visų nurodytų faktinių aplinkybių įrodymai ir ar pasiūlymą grindžiantys motyvai bei siūlomos priemonės yra pakankami. Sprendimas įregistruoti pasiūlytą EPI reikalauja pirminio jos teisinio vertinimo, tačiau iš anksto nelemia priimtame pranešime apie EPI pateikto Komisijos atlikto vertinimo, kuriame išdėstoma jos galutinė pozicija dėl klausimo, ar atsakydama į aptariamą EPI ji teiks Sąjungos teisės akto pasiūlymą. Todėl Komisija gali atsisakyti registruoti pasiūlytą EPI tik tuo atveju, jeigu atlikdama vertinimą, ar laikomasi registravimo sąlygos, kad pasiūlyta EPI turi būti priskirtina prie jos įgaliojimų, ji prieina prie išvados, kad nėra jokios tikimybės, kad ji galės pateikti Sąjungos teisės akto pasiūlymą Sutarčių įgyvendinimo tikslais. Atvirkščiai, jeigu Komisija negali padaryti tokios išvados, ji privalo registruoti aptariamą pasiūlytą EPI, kad būtų sudarytos sąlygos politinėms diskusijoms, kurios prasideda ją įregistravus.

Antra, spręsdamas, ar Komisija teisingai nustatė ginčijamos pasiūlytos EPI turinį, Bendrasis Teismas konstatuoja, kad šis pasiūlymas ginčijamame sprendime yra teisingai pristatytas ir kad jo turinys nebuvo kaip nors iškraipytas. Iš tiesų, remdamasi jurisprudencija¹¹ Komisija objektyviai

⁸ Toje nuostatoje nustatyta, kad Komisija, gavusi EPI, per tris mėnesius paskelbia pranešimą, kuriame pateikia savo teises ir politines išvadas dėl EPI, nurodo, kokių veiksmų prireikus ketina imtis ir dėl kokių priežasčių imasi tokių veiksmų ar ne (toliau – pranešimas apie EPI).

⁹ 2019 m. gruodžio 19 d. Sprendimo *Puppinck ir kt. / Komisija*, C-418/18 P, 70 punktas (žr. pranešimą spaudai Nr. 160/19).

¹⁰ Reglamento Nr. 211/2011 4 straipsnio 2 dalies b punktas.

¹¹ Minėtas Sprendimas C-420/16.

įvertino siūlomas priemones apskritai, iš esmės tik pristatydamas ginčijamos pasiūlytos EPI dalyką ir tikslus ir konstatuodama, kad šis pasiūlymas priskiriamas Sąjungos sanglaudos politikos sričiai.

Trečia, Bendrasis Teismas atmeta priekaištą dėl Komisijos vertinime esančios išlygos. Iš tiesų, Bendrasis Teismas pažymi, kad siekiant užtikrinti, jog EPI būtų lengva naudotis, Komisija, jei reikia, gali „skaidyti“, „kvalifikuoti“ ar net iš dalies registruoti aptariamą pasiūlytą EPI, kad būtų užtikrinta galimybė laisvai ja naudotis, jeigu ta EPI tenkina jai nustatytą pareigą motyvuoti ir jeigu to pasiūlymo turinys neiškraipytas. Iš tiesų, šitaip Komisija, užuot atsisakiusi registruoti pasiūlytą EPI, gali ją registruoti kvalifikuotai, kad būtų išsaugotas Reglamentu Nr. 211/2011 siekiamas tikslas.

Galiausiai ketvirta, spręsdamas, ar SESV 174–178 straipsniai galėtų būti teisinis pagrindas Sąjungos veiksams, kurių ji turėtų imtis remdamasi ginčijama pasiūlyta EPI¹², Bendrasis Teismas pažymi, kad Komisija nepadarė klaidos ginčijamame sprendime nuspręsdama, kad dėl to, jog ginčijama pasiūlyta EPI siekta, jog pati Komisija pateiktų pasiūlymų dėl teisės aktų, kuriais nustatomi struktūrinių fondų uždaviniai, prioritetiniai tikslai ir sąranga, jei finansuotinais veiksmais stiprinama Sąjungos ekonominė, socialinė ir teritorinė sanglauda, nebuvo taip, kad ta iniciatyva akivaizdžiai nepatektų į jos įgaliojimus.

PASTABA: Apeliacinis skundas tik teisės klausimais dėl Bendrojo Teismo sprendimo ar nutarties gali būti paduotas Teisingumo Teismui per du mėnesius ir dešimt dienų nuo tokio sprendimo ar nutarties įteikimo dienos.

PASTABA: Ieškiniu dėl panaikinimo siekiama panaikinti Sąjungos teisei prieštaraujančius Sąjungos institucijų teisės aktus. Tam tikromis sąlygomis valstybės narės, Sąjungos institucijos ir asmenys Teisingumo Teisme arba Bendrajame Teisme gali pareikšti ieškinį dėl panaikinimo. Jeigu ieškinys pagrįstas, teisės aktas panaikinamas. Atitinkama institucija turi užpildyti teisės spragą, kuri gali atsirasti panaikinus teisės aktą.

Žiniasklaidai skirtas neoficialus dokumentas, neįpareigojantis Bendrojo Teismo.

[Visas sprendimo tekstas](#) nuo jo paskelbimo dienos prieinamas CURIA tinklalapyje.

Kontaktinis asmuo: Gitte Stadler ☎ (+352) 4303 3127

¹² Šie straipsniai yra SESV XVIII antraštinėje dalyje, kurioje kalbama apie ekonominę, socialinę ir teritorinę sanglaudą.